

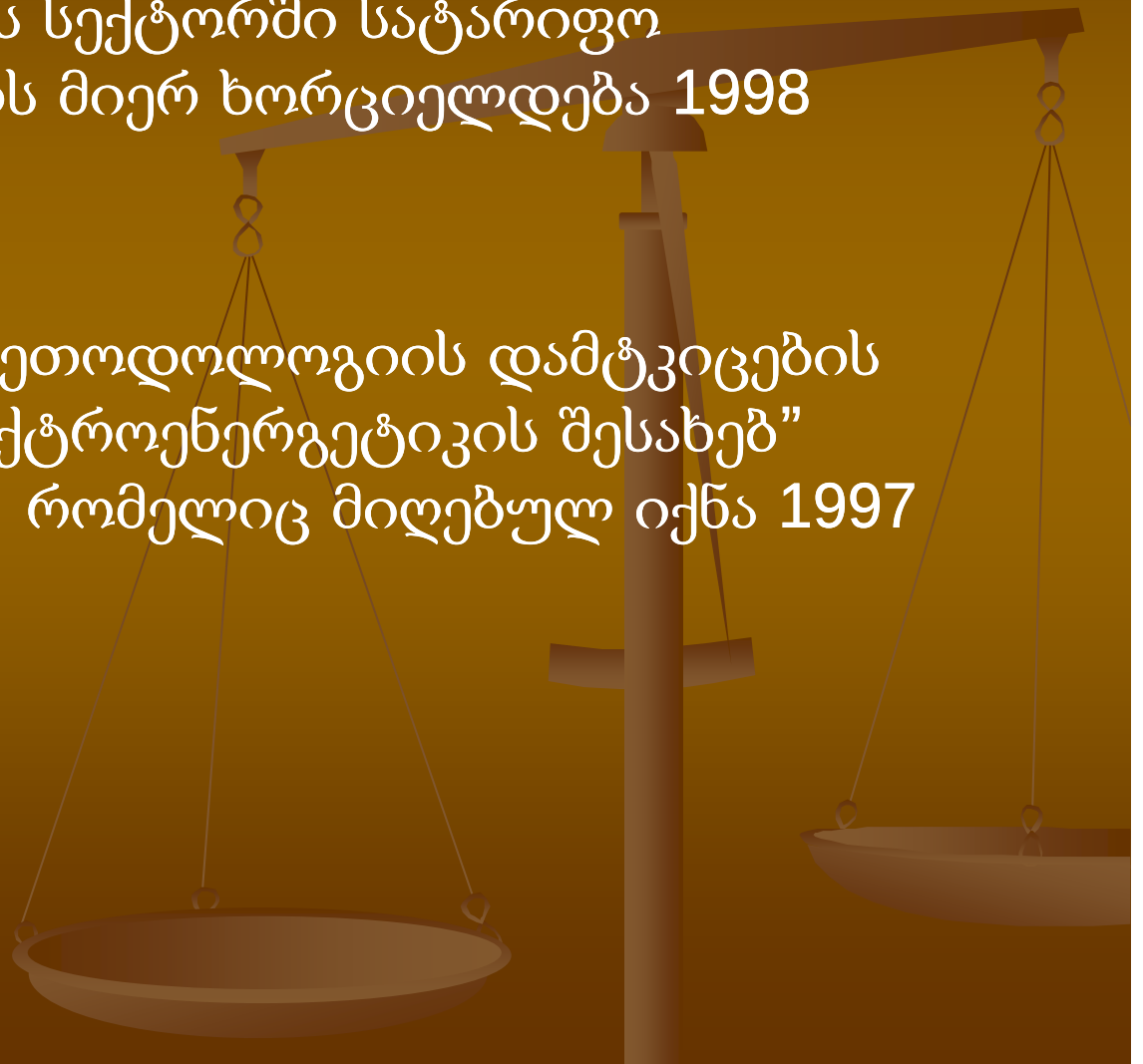
საქართველოს ენერგეტიკისა და წყალმომარაგების მარეგულირებელი ეროვნული კომისია

სატარიფო რეგულირება ელექტროენერგეტიკის სექტორში

გოჩა შონია
13.08.2011

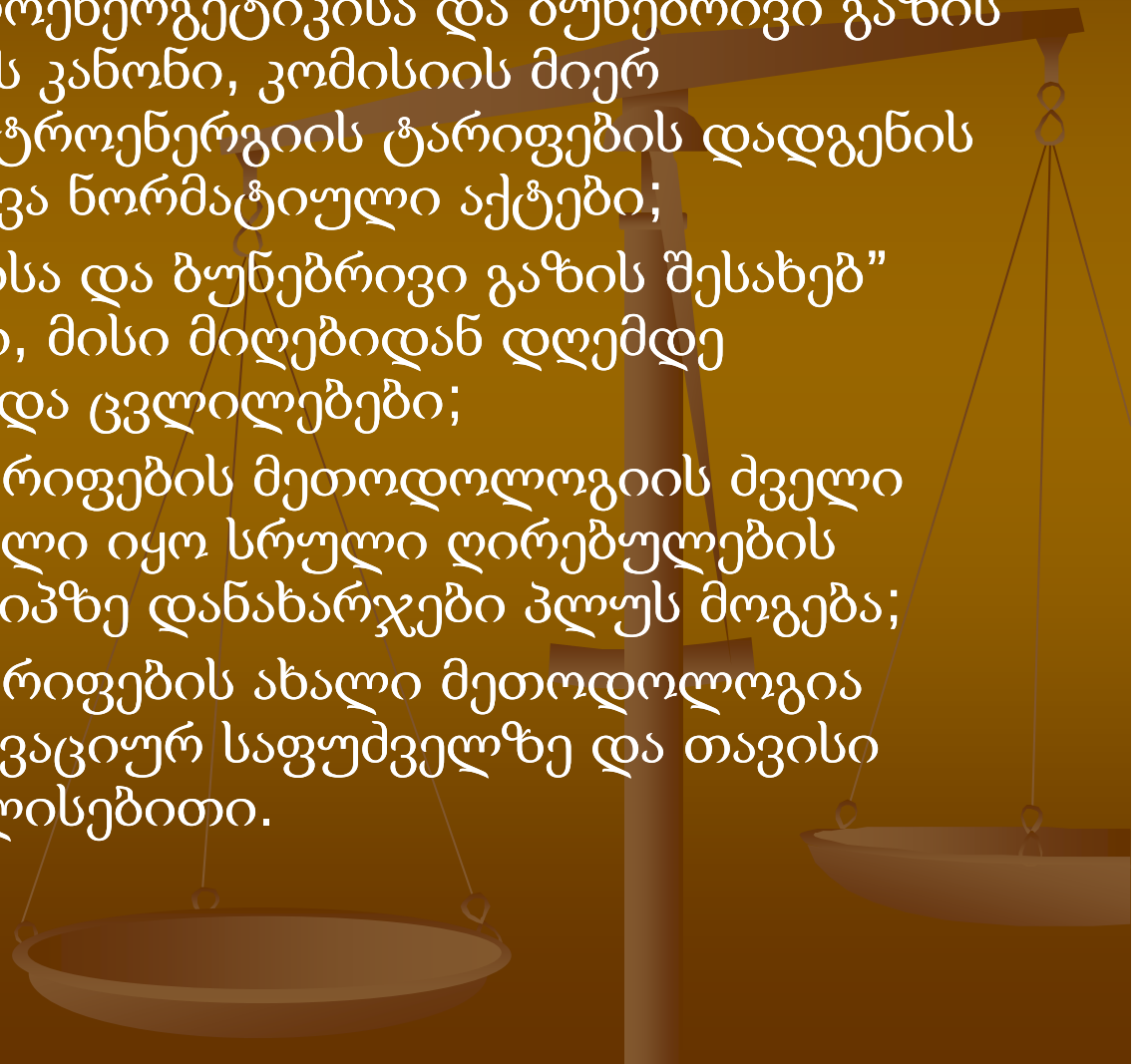
მოქმედი კანონმდებლობა

- ელექტროენერგეტიკის სექტორში სატარიფო რეგულირება კომისიის მიერ ხორციელდება 1998 წლიდან;
- პირველი სატარიფო მეთოდოლოგიის დამტკიცების საფუძველი იყო "ელექტროენერგეტიკის შესახებ" საქართველოს კანონი, რომელიც მიღებულ იქნა 1997 წელს.

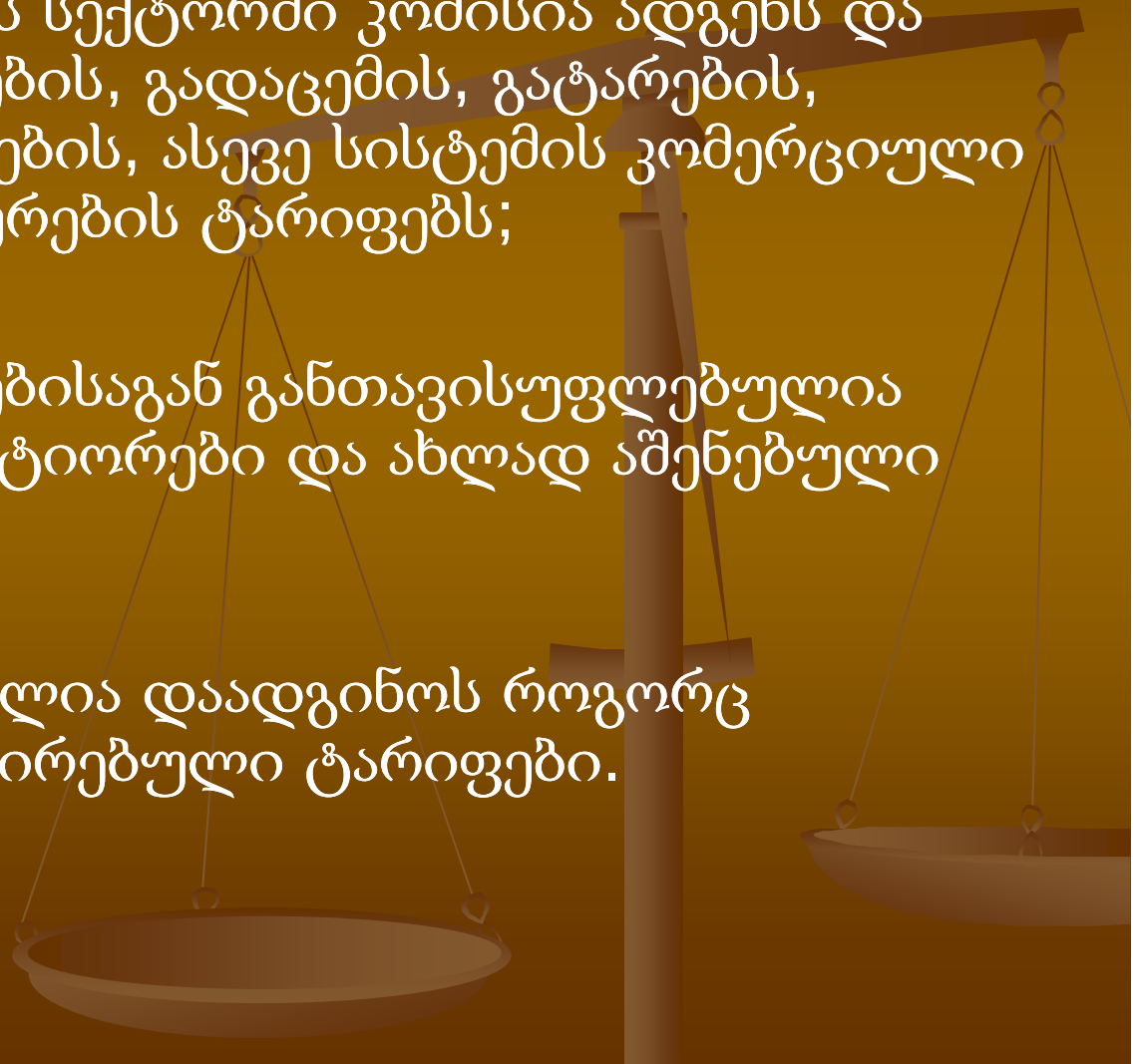
მოქმედი კანონმდებლობა

- დღეს მოქმედი სატარიფო რეგულირების სამართლებრივი საფუძველია "ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ" საქართველოს კანონი, კომისიის მიერ დამტკიცებული ელექტროენერგიის ტარიფების დადგენის მეთოდოლოგია და სხვა ნორმატიული აქტები;
- "ელექტროენერგეტიკისა და ბუნებრივი გაზის შესახებ" საქართველოს კანონში, მისი მიღებიდან დღემდე პერიოდულად შედიოდა ცვლილებები;
- ელექტროენერგიის ტარიფების მეთოდოლოგიის ძველი რედაქცია დაფუძნებული იყო სრული ღირებულების პრინციპზე ანუ პრინციპზე დანახარჯები პლუს მოგება;
- ელექტროენერგიის ტარიფების ახალი მეთოდოლოგია დაფუძნებულია მოტივაციურ საფუძველზე და თავისი შინაარსით არის წახალისებითი.

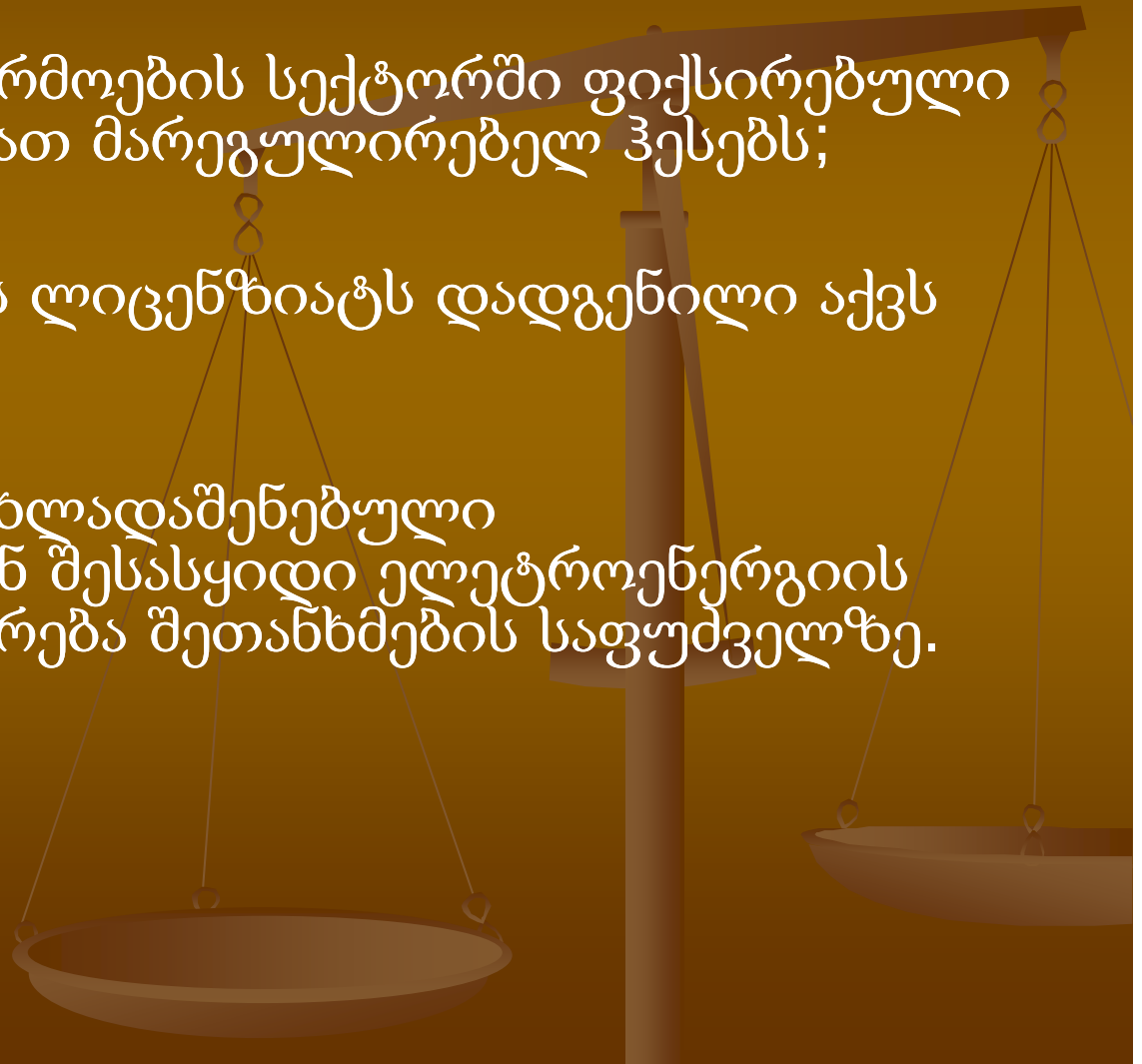
ელექტროენერგეტიკული სექტორის სატარიფო სისტემა

- ელექტროენერგეტიკის სექტორში კომისია ადგენს და არეგულირებს წარმოების, გადაცემის, გატარების, იმპორტის და მოხმარების, ასევე სისტემის კომერციული ოპერატორის მომსახურების ტარიფებს;
- სატარიფო რეგულირებისაგან განთავისუფლებულია მცირე ჰესები, ექსპორტიორები და ახლად აშენებული ელექტროსადგურები;
- კომისია უფლებამოსილია დაადგინოს როგორც ზღვრული ასევე ფიქსირებული ტარიფები.

ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები

- ელექტროენერგიის წარმოების სექტორში ფიქსირებული ტარიფები უდგინდებათ მარეგულირებელ ჰესებს;
- ყველა სხვა წარმოების ლიცენზიატს დადგენილი აქვს ზღვრული ტარიფები;
- დერეგულირებული ახლადაშენებული ელექტროსადგურიდან შესასყიდი ელექტროენერგიის საფასური განისაზღვრება შეთანხმების საფუძველზე.

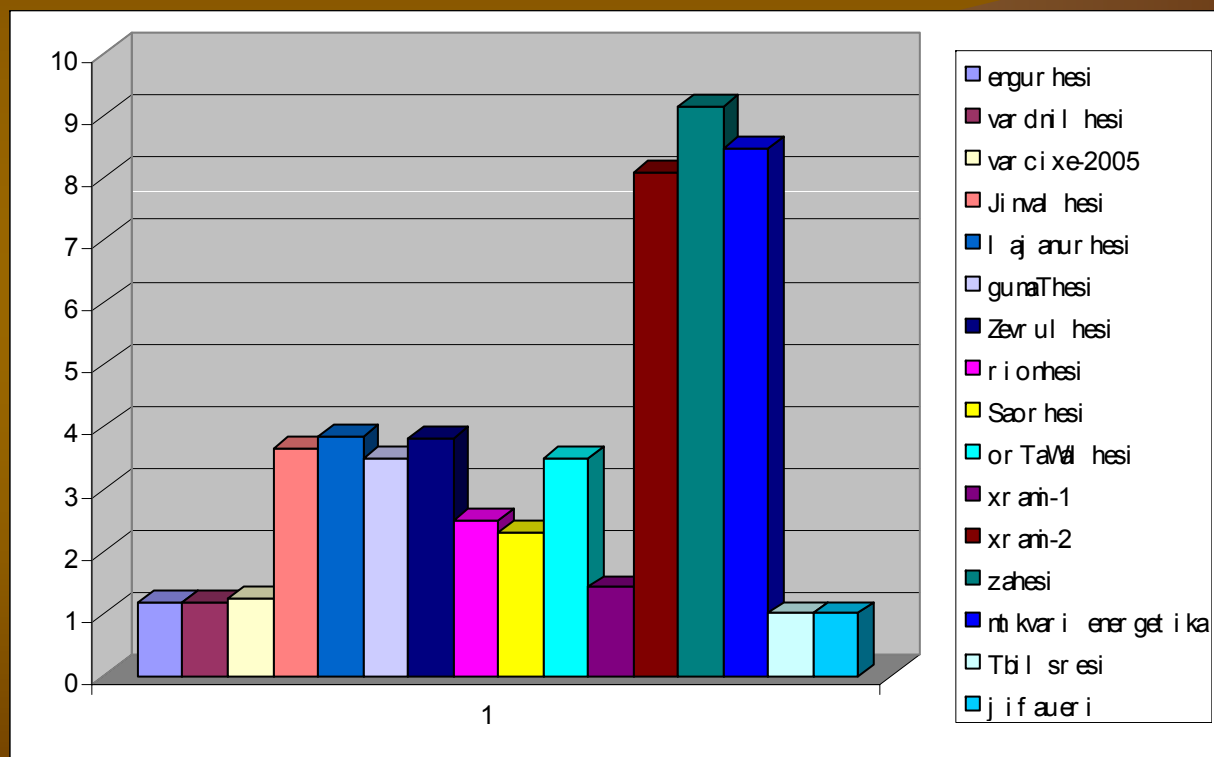

ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები

საკანონმდებლო სიახლეები

- რეზერვის წყაროსთვის კომისია ადგენს ორგანაკვეთიან ტარიფს;
- გარანტირებული სიმძლავრის საფასური დგინდება წყაროს მზადყოფნის პერიოდზე და უზრუნველყოფს ფიქსირებული(მუდმივი) ხარჯების ანაზღაურებას;
- გარანტირებული სიმძლავრის წყაროებს, გარანტირებული სიმძლავრით უზრუნველყოფის პერიოდებს და სიმძლავრის მოცულობებს ამტკიცებს საქართველოს მთავრობა;
- გარანტირებული სიმძლავრის წყაროს მზადყოფნის ხანგრძლივობა განისაზღვრება "ბაზრის წესებით".

ელექტროენერგიის წარმოების ტარიფები

ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის ტარიფები

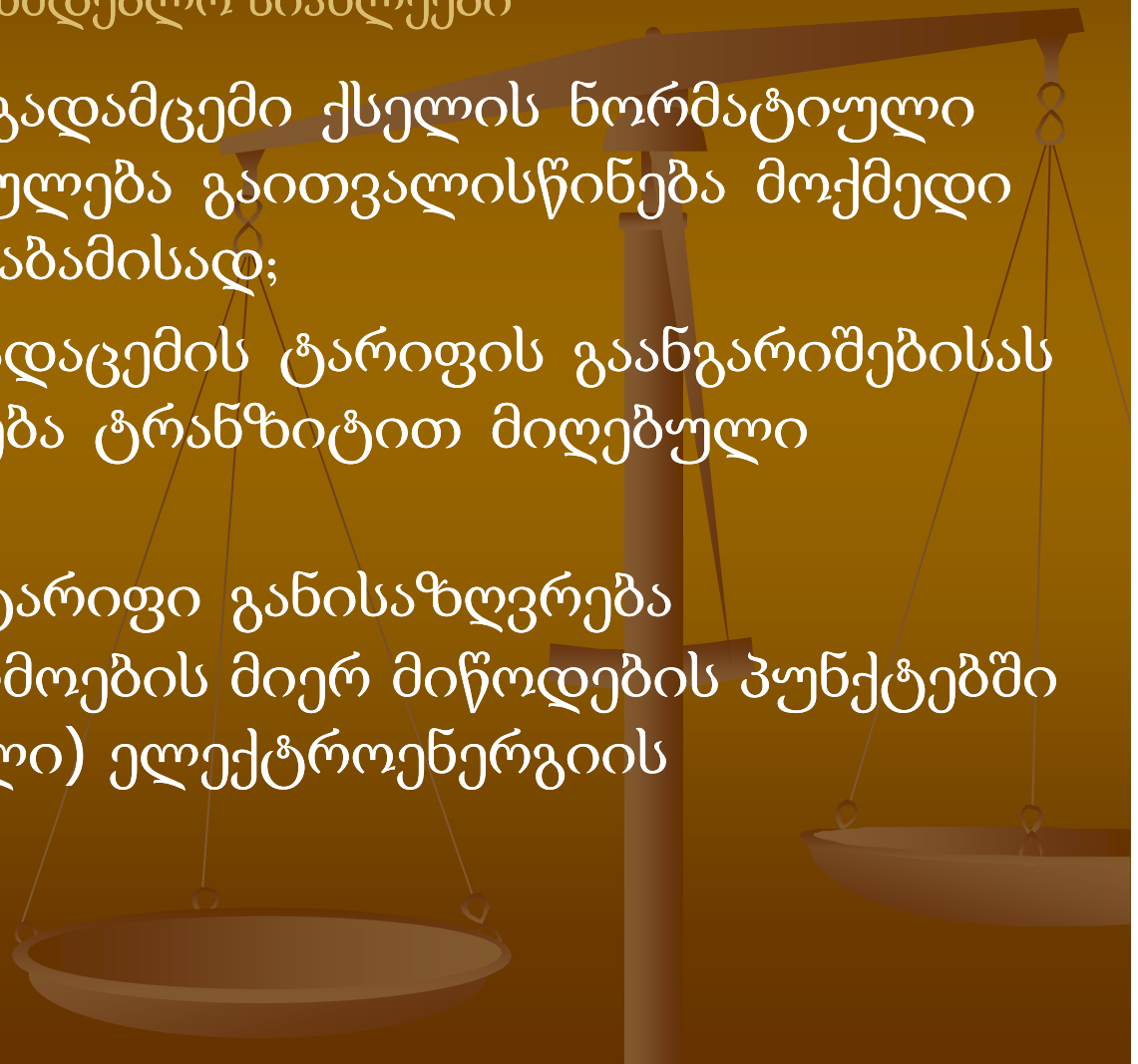
საკანონმდებლო სიახლეები

- საქართველოში ოპერირებს სამი გადაცემის ოპერატორი;
- გადაცემის ტარიფები არის ერთგანაკვეთიანი და ის განისაზღვრება გადამცემი ქსელის საშუალებით მიწოდების პუნქტებში გადაცემული ელექტროენერგიის რაოდენობაზე;
- ტარიფის გაანგარიშებისას ხარჯების ალოკაციის წარმოდგენის ვალდებულება ეკისრება გადაცემის ლიცენზიატს, ასეთი ინფორმაციის არარსებობის შემთხვევაში კომისია თავად განსაზღვრავს მძვების მიხედვით ალოკაციის პირობებს.

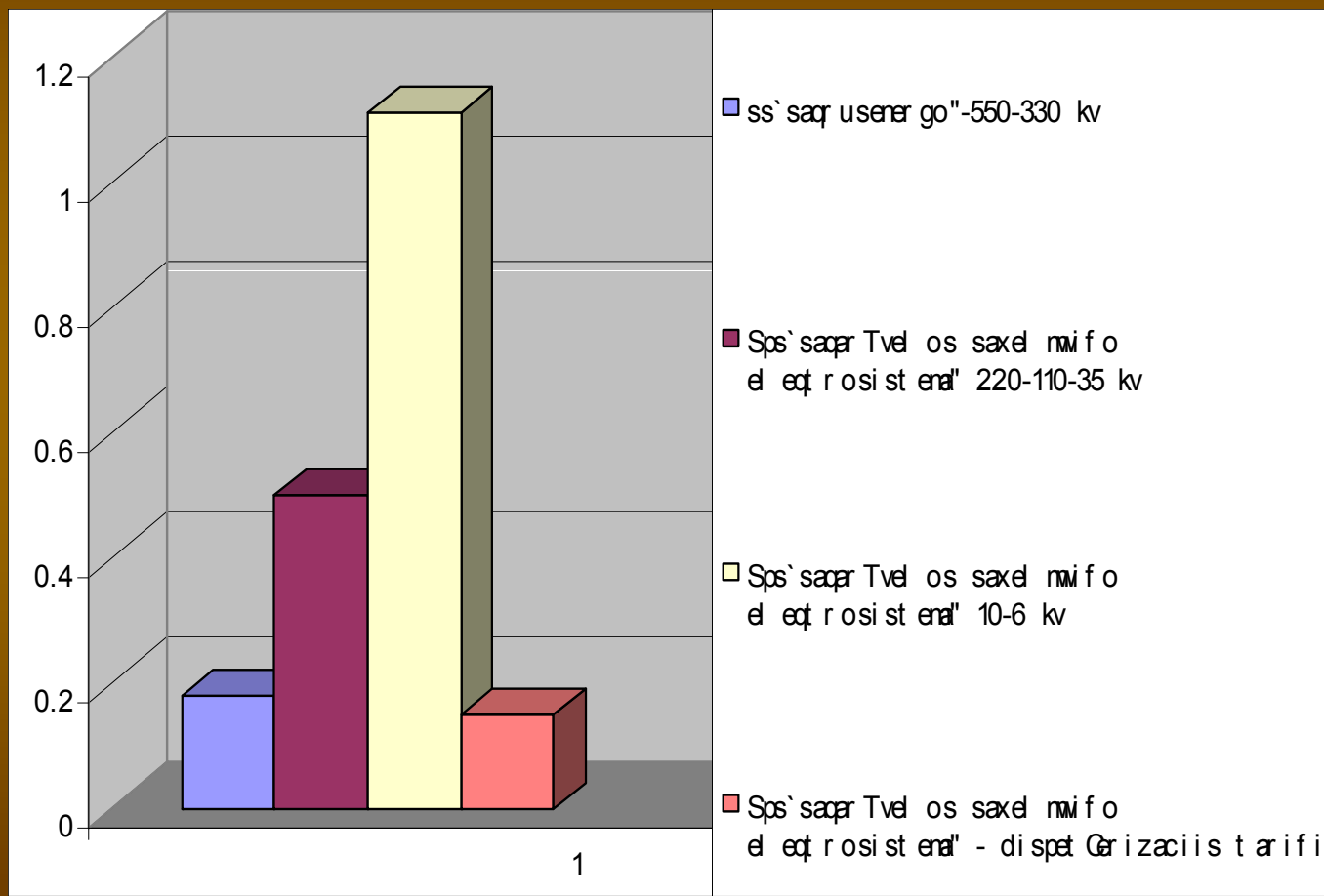
ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის ტარიფები

საკანონმდებლო სიახლეები

- გადაცემის ტარიფში გადამცემი ქსელის ნორმატიული დანაკარგების ღირებულება გაითვალისწინება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად;
- ელექტროენერგიის გადაცემის ტარიფის გაანგარიშებისას მხედველობაში მიიღება ტრანზიტით მიღებული შემოსავალი;
- დისპეტჩერიზაციის ტარიფი განისაზღვრება კვალიფიციური საწარმოების მიერ მიწოდების პუნქტებში მიღებული(აღრიცხული) ელექტროენერგიის რაოდენობაზე.

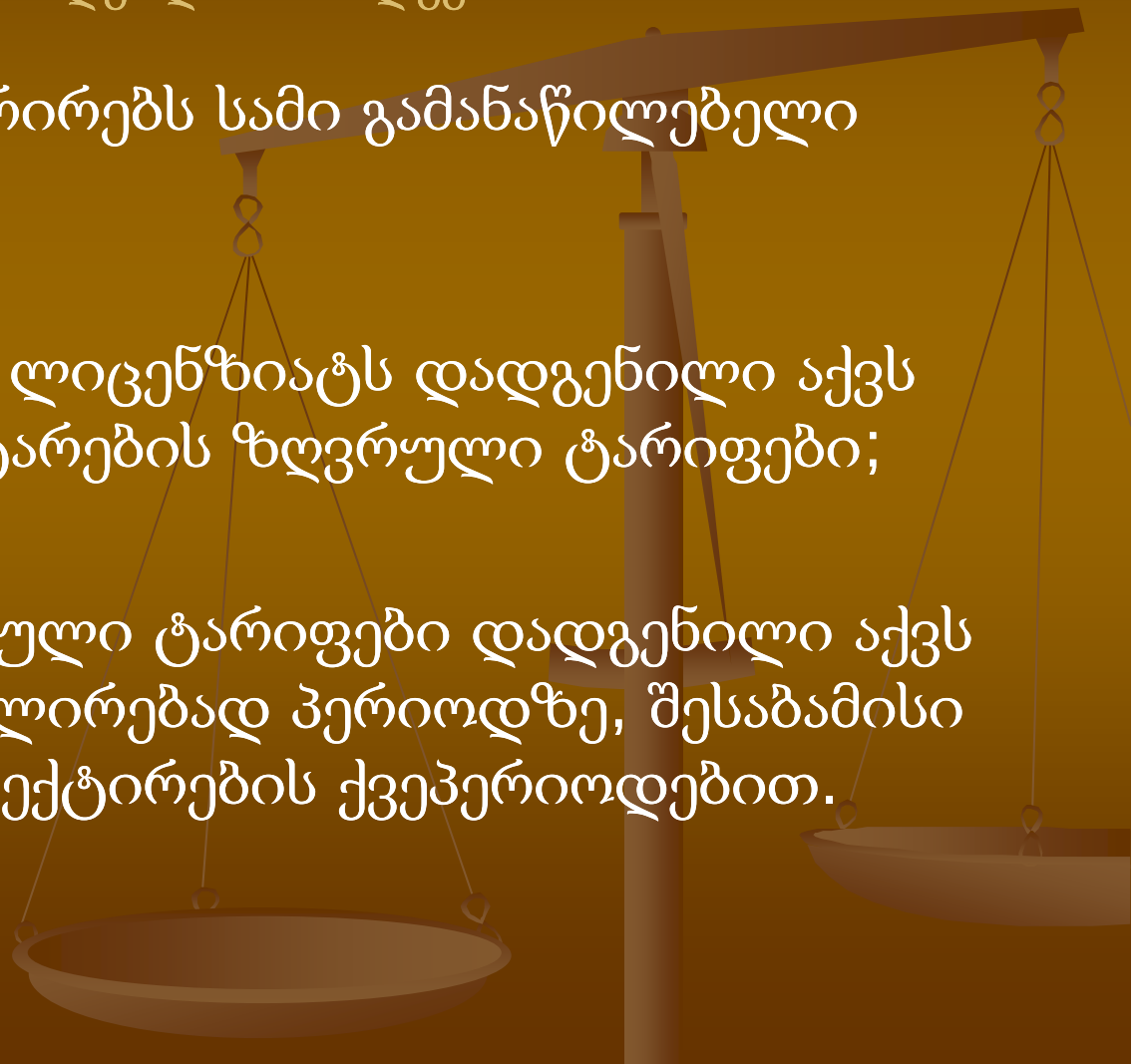
ელექტროენერგიის გადაცემისა და დისპეტჩერიზაციის ტარიფები

ელექტროენერგიის განაწილების და გატარების ტარიფები

საკანონმდებლო სიახლეები

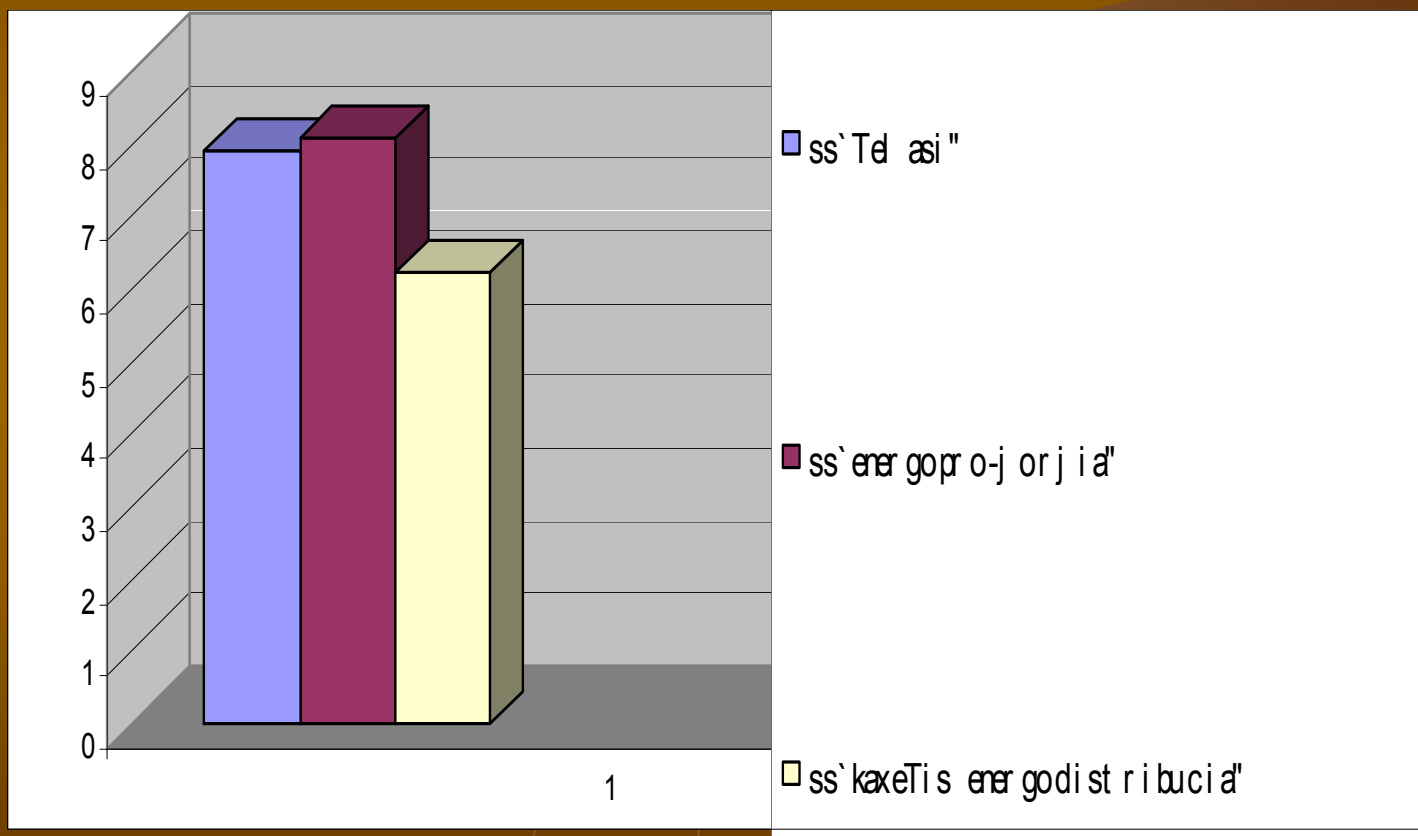
- საქართველოში ოპერირებს სამი გამანაწილებელი კომპანია;
- სამივე განაწილების ლიცენზიატს დადგენილი აქვს განაწილების და გატარების ზღვრული ტარიფები;
- ორ კომპანიას ზღვრული ტარიფები დადგენილი აქვს გრძელვადიან რეგულირებად პერიოდზე, შესაბამისი გადახედვის და კორექტირების ქვეპერიოდებით.

ელექტროენერგიის განაწილების და გატარების ტარიფები

- ელექტროენერგიის განაწილების და გატარების ტარიფები დიფერენცირებულია და დგინდება განაწილების ქსელის მაღალი 110-35 კვ, საშუალო 10-6 კვ და დაბალი 0.4-0.2 კვ ძაბვის საფეხურების მიხედვით;
- ტარიფის გაანგარიშებისას ხარჯების ალოკაციის წარმოდგენის ვალდებულება ეკისრება განაწილების ლიცენზიატს, ასეთი ინფორმაციის არარსებობის შემთხვევაში კომისია თავად განსაზღვრავს ალოკაციის პირობებს.

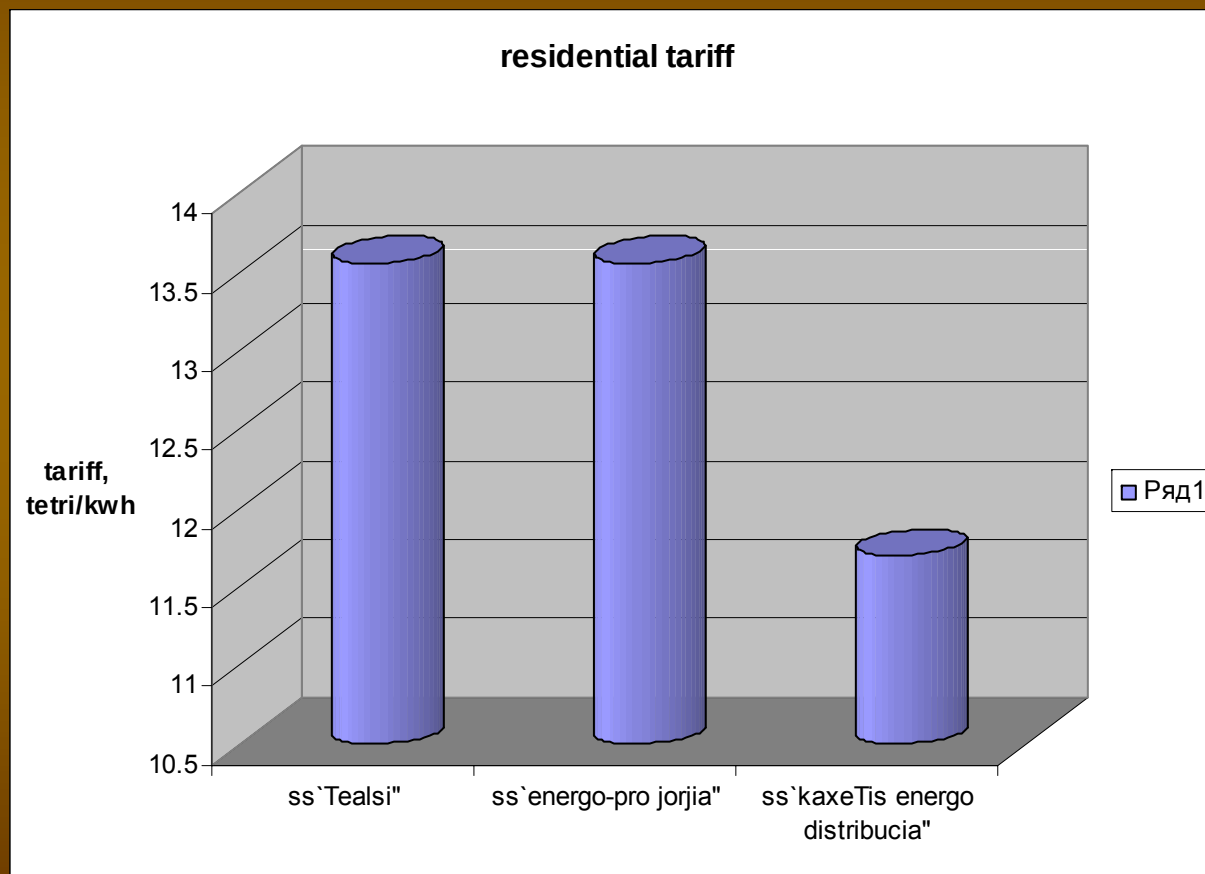
ელექტროენერგიის განაწილების ტარიფები

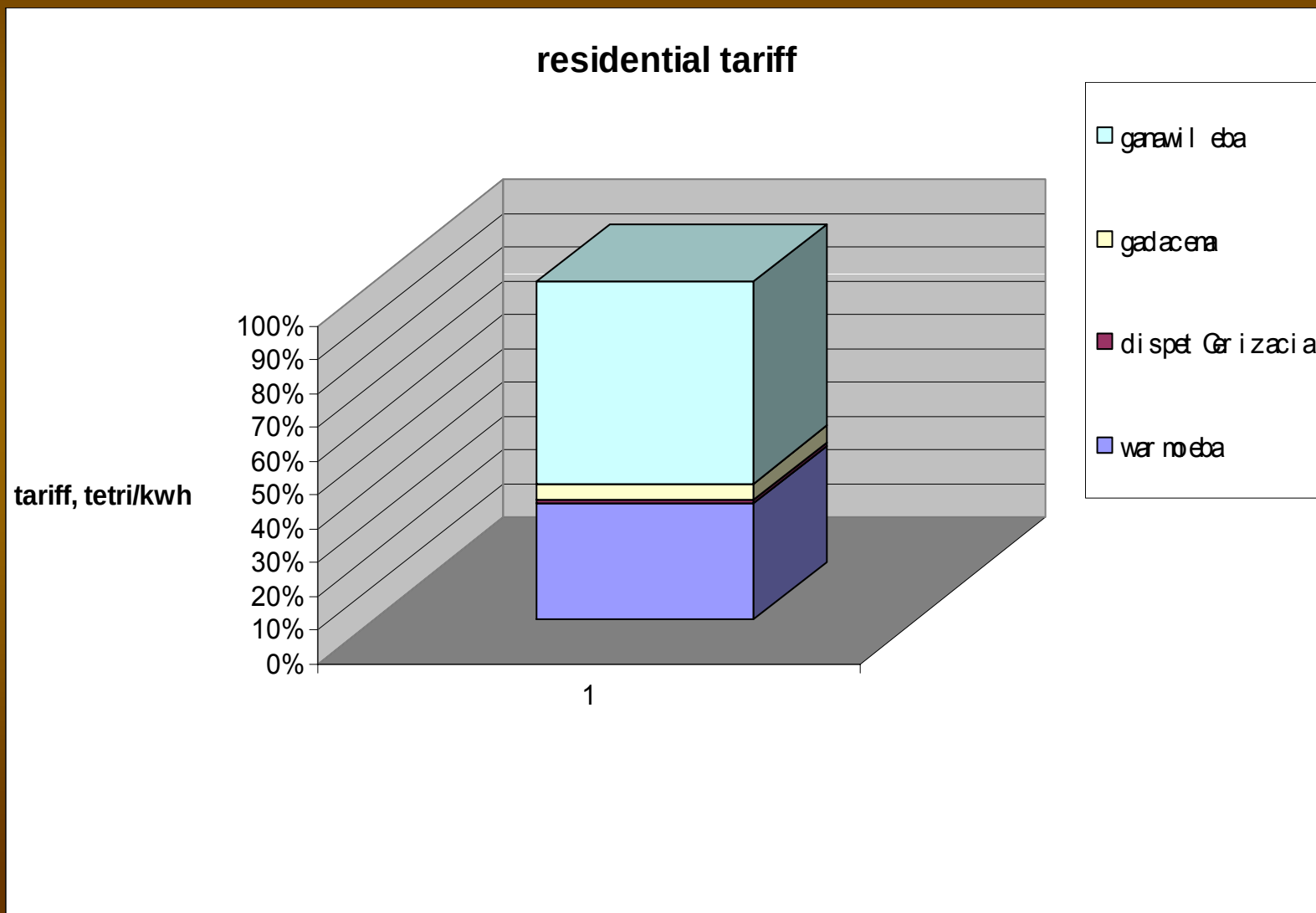
ელექტროენერგიის სამომხმარებლო ტარიფები

- სამომხმარებლო ტარიფები დგინდება გამანაწილებელი კომპანიის ძაბვის საფეხურების და ელექტროენერგიის მოხმარების მოცულობების მიხედვით;
- საყოფაცხოვრებო მომხმარებლებისთვის ტარიფები დაბალ ძაბვაზე დადგენილია მოხმარების საფეხურების მიხედვით: 101 კვტს, 101-301 კვტს და 301 კვტს და ზევით.
- სამომხმარებლო ტარიფების რეგულირების პერიოდი შეიძლება იყოს მოკლევადიანი და გრძელვადიანი;

ელექტროენერგიის სამომხმარებლო ტარიფები

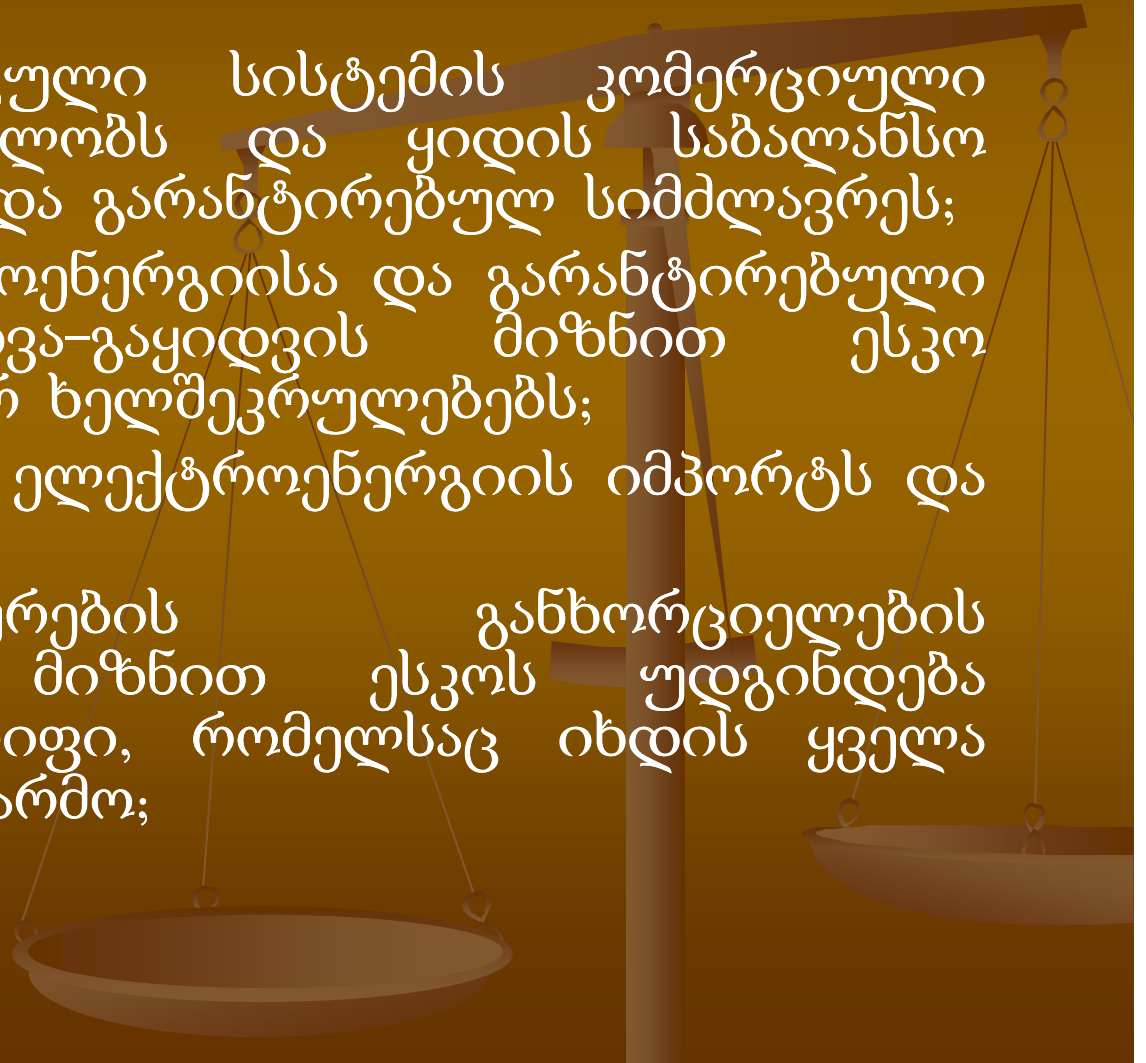

ელექტროენერგიის სამომხმარებლო ტარიფები

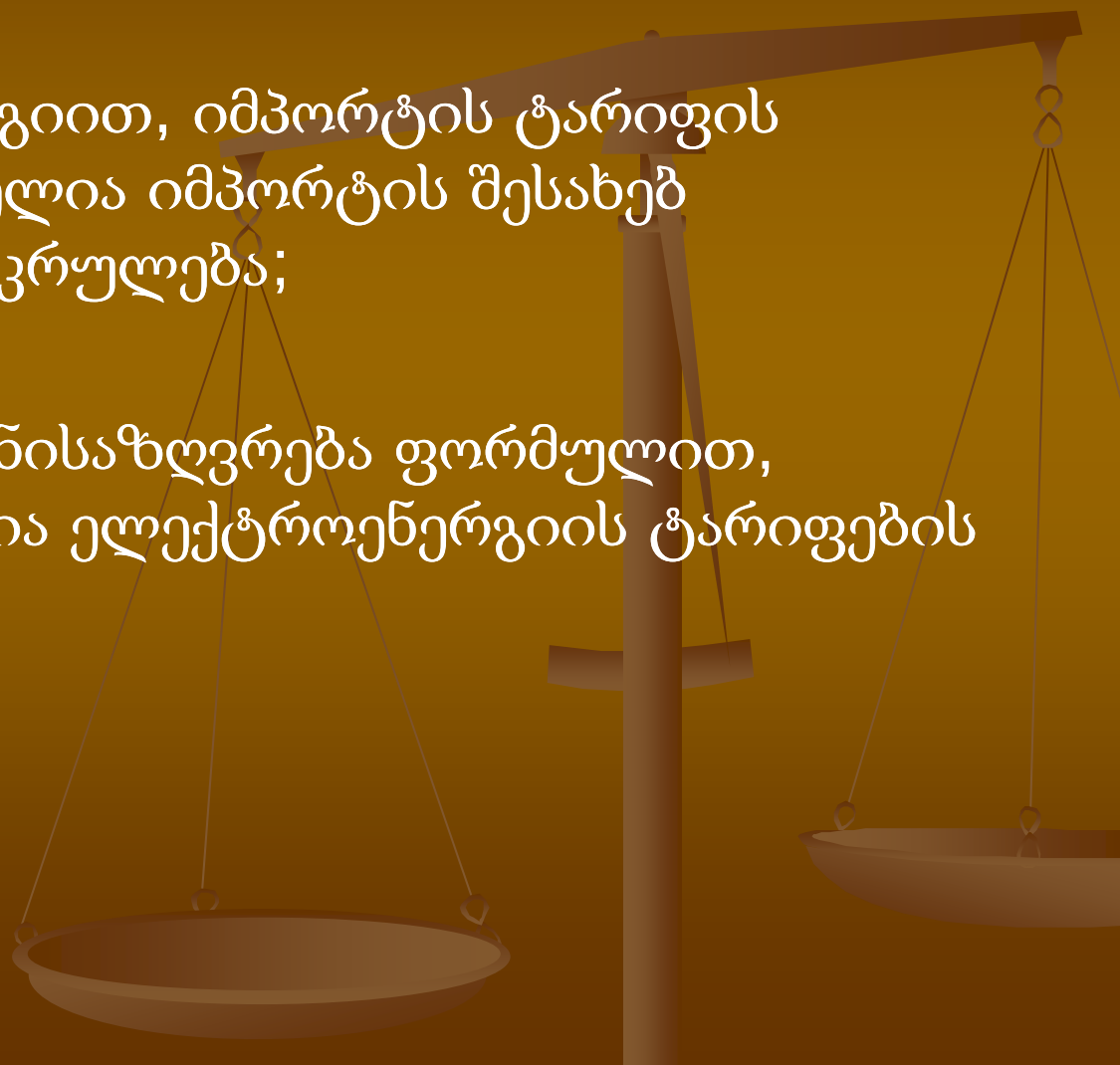
ესკოს მომსახურების ტარიფი

- ელექტროენერგეტიკული სისტემის კომერციული ოპერატორი ყიდულობს და ყიდის საბალანსო ელექტროენერგიას და გარანტირებულ სიმძლავრეს;
- საბალანსო ელექტროენერგიისა და გარანტირებული სიმძლავრის ყიდვა-გაყიდვის მიზნით ესკო აფორმებს პირდაპირ ხელშეკრულებებს;
- ესკო ახორციელებს ელექტროენერგიის იმპორტს და ექსპორტს;
- ამ მომსახურების განხორციელების უზრუნველყოფის მიზნით ესკოს უდგინდება მომსახურების ტარიფი, რომელსაც იხდის ყველა კვალიფიციური საწარმო;

იმპორტის ტარიფი

- მოქმედი მეთოდოლოგიით, იმპორტის ტარიფის განსაზღვრის საფუძველია იმპორტის შესახებ გაფორმებული ხელშეკრულება;
- იმპორტის ტარიფი განისაზღვრება ფორმულით, რომელიც დადგენილია ელექტროენერგიის ტარიფების მეთოდოლოგიით;

ახალი სატარიფო რეგულირება

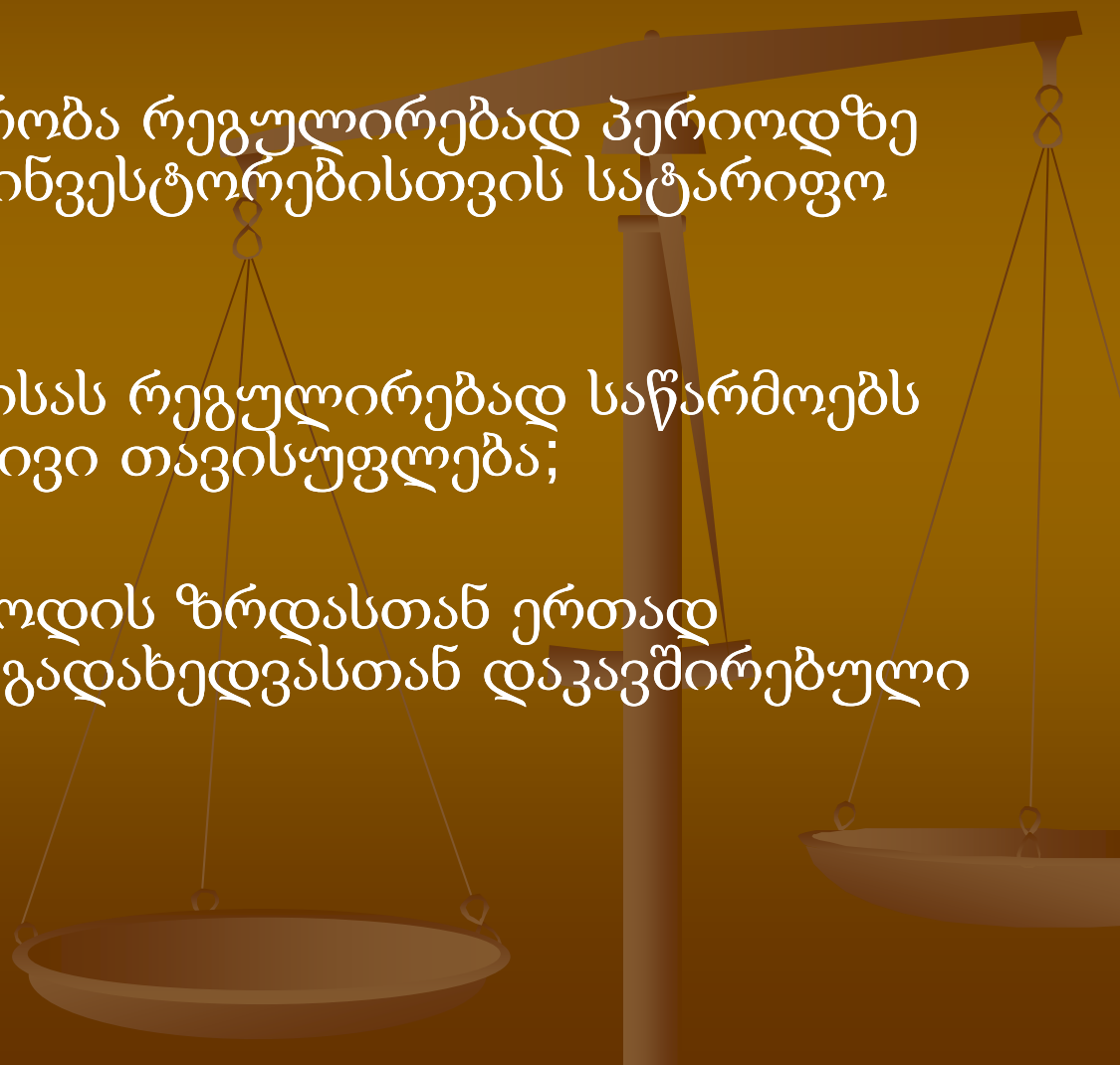
ძირითადი პრინციპები და უპირატესობები

- ახალი მეთოდოლოგია კომისიის მიერ დამტკიცდა მიმდინარე წლის 8 ივნისს და მისი საფუძველია ზღვრული ფასების პრინციპი და წახალისებითი რეგულირება.
- ელექტროენერგიის ტარიფები დგინდება რეგულირებად პერიოდებზე და პერიოდის ხანგრძლივობა განისაზღვრება კომისიის მიერ;
- ტარიფის რეგულირების პერიოდის განმავლობაში ან დასრულებისას ხდება ტარიფის კორექტირება კომისიის მიერ დადგენილი პირობებით;
- ტარიფის რეგულირების პერიოდი დგინდება ინდივიდუალურად, კომპანიის მოთხოვნით ან კომისიის ინიციატივით;

ახალი სატარიფო რეგულირება

ძირითადი პრინციპები და უპირატესობები

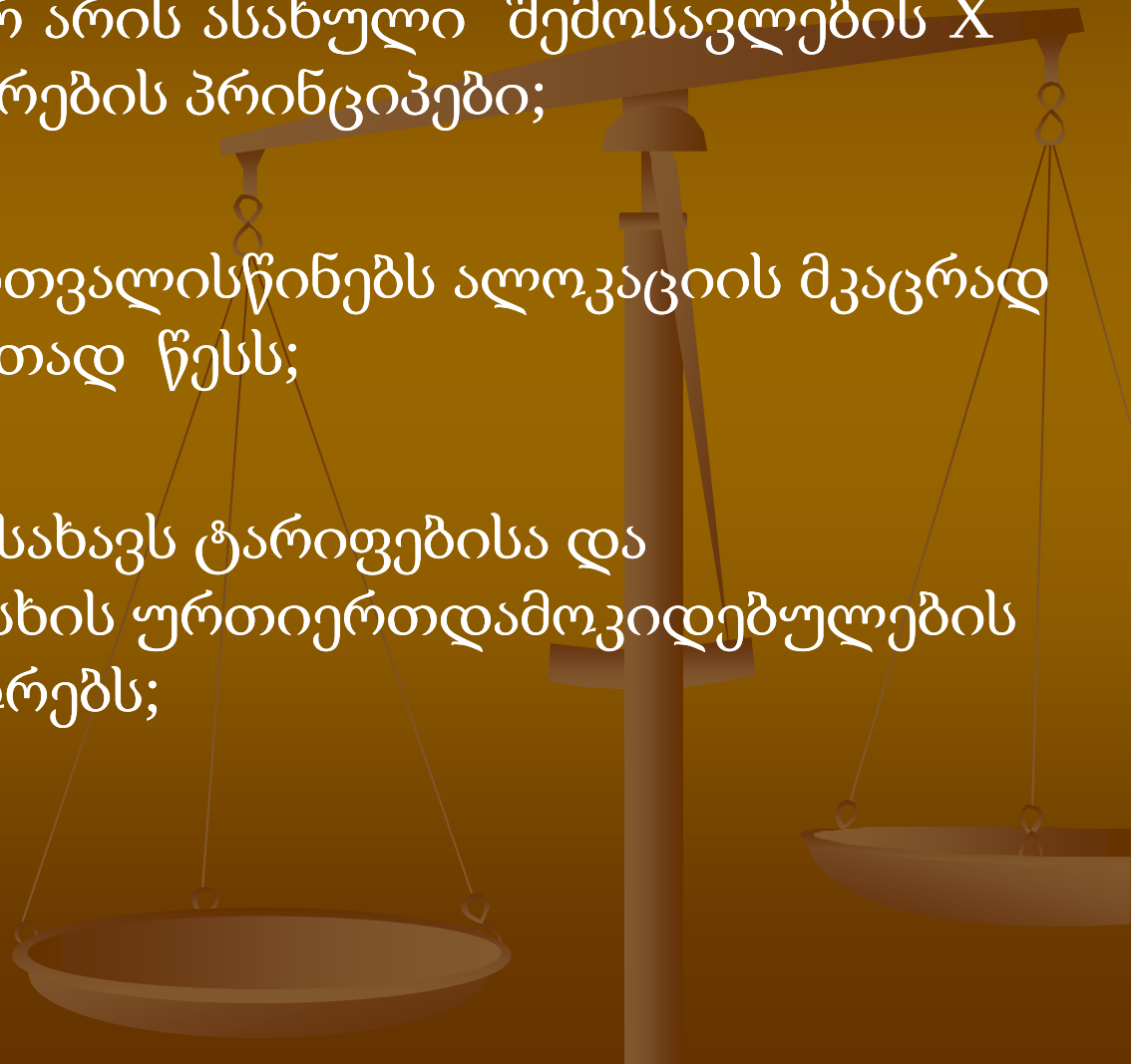
- ტარიფის სტაბილურობა რეგულირებად პერიოდზე მიმზიდველს ხდის ინვესტორებისთვის სატარიფო სისტემას;
- ტარიფების დადგენისას რეგულირებად საწარმოებს ეძლევათ ნაწილობრივი თავისუფლება;
- რეგულირების პერიოდის ზრდასთან ერთად მცირდება ტარიფის გადახედვასთან დაკავშირებული დანახარჯები;

ახალი სატარიფო რეგულირება

სუსტი მხარეები და ნაკლოვანებები

- მეთოდოლოგიაში არ არის ასახული შემოსავლების X ფაქტორზე კორექტირების პრინციპები;
- მეთოდოლოგია არ ითვალისწინებს ალოკაციის მკაცრად განსაზღვრულ ძირითად წესს;
- მეთოდოლოგია არ ასახავს ტარიფებისა და მომსახურების ხარისხის ურთიერთდამოკიდებულების ძირითად ინდიკატორებს;

გმადლობთ
ყურადღებისათვის

